

Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és Mini Bölcsőde
Balatonszemes, Szabadság utca 54.
8636.

A MINI BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Készítette: Szentiványi Jánosné
intézményvezető

Érvényes: 2018. november 22-től

TARTALOM

BEVEZETÉS

1. Jogi keretek	3
2. A mini bölcsőde definíciója és funkciója	5
3. Az intézmény bemutatása	6
4. Napirend	7
5. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉS SZAKMAI PROGRAMJA	8
5.1 A bölcsődei gondozás- nevelés alapprogramja	9
5.2 A bölcsődei gondozás- nevelés alapelvei	9
5.3 .A bölcsődei gondozás- nevelés feladatai	10
5.4. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	11
5.5 A bölcsődei gondozás- nevelés főbb helyzetei	12
6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	15
7. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉS TÁRGYI FELTÉTELEI	19
8. A MINI BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI ÉS EZEKBŐL ADÓDÓ FELADATAI	20
9. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK	22
10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE	24
11. A MINI BÖLCSŐDE EGÉSZSÉG-, BALESET-ÉS MUNKAVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS SZABÁLYAI	25
12. A DOLGOZÓK NYILVÁNTARTÁSA, TOVÁBBKÉPZÉSE	26
13. DOKUMENTÁCIÓ A MINI BÖLCSŐDÉBEN	26
14. TÖRVÉNYEK, RENDELETEK	28

„A gyermeknevelés kreatív vállalkozás. Inkább művészet semmint tudomány.” Bruno Bettelheim

A családok támogatása, segítése befektetés a jövőbe. A közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.”

A mai társadalmi viszonyok között egyre kevésbé jellemző a több generációs családmódel.

A nagyszülők még aktív korúak, dolgoznak, kevésbé tudnak a fiatal családok számára rendszeres és kiszámítható segítséget nyújtani.

A gyermekvállalás ideje későbbi élet évekre tolódott ki. A családanyák szándékuk szerint szeretnék megőrizni munkahelyüket, visszatérni a munka világába, mindezt úgy, hogy anyai szerepükben is helyt tudjanak állni.

A változó élethelyzetekre megoldás a 3 év alatti gyermeket nevelő családok számára egy olyan differenciált bölcsődei ellátó rendszer működtetése, mely figyelembe veszi a családok különböző szükségleteit, igényeit, és próbál adekvát válaszokat adni azokra.

A bevezetésre került új ellátó rendszer, mint a mini bölcsőde, lehetőséget nyújt az egészségesen fejlődő gyermekek mellett a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek ellátására is.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

BEVEZETÉS

1. Jogi keretek

1.1. Szervezeti feltételek: a mini bölcsőde alapító okirattal rendelkező jogi személy, szakmai önállósággal bír.

A Mini Bölcsőde a Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda intézményével összevontan működik, biztosítva önálló szakmai egységként történő működtetését.

Az intézmény neve: Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és **Mini Bölcsőde**

Az intézmény székhelye és címe: 8636. Balatonszemes, Szabadság u. 54.

Tel. Fax: 84/ 360 126

84/ 560 034

e-mail cím: nikekovi@t-online.hu

honlap: www.b-szemesnikekovi.hu

Az intézmény csoportjainak száma: 1 csoport, 7 férőhellyel

Az intézmény alapítója: Balatonszemes- Balatonöszöd-Somogytúr Óvoda

Intézményfenntartó Társulás

Az alapító okirat száma: Bsz/938-8/2018.

Az alapítás dátuma: 1982. 01. 01.

Az intézmény irányító szervei: Balatonszemes- Balatonőszöd-Somogytúr
Óvoda Intézményfenntartó Társulási Tanácsa
Irányító szerv székhelye: 8636. Balatonszemes, Bajcsy- Zsilinszky u. 23.

1.2. A mini bölcsőde fenntartója: Balatonszemes, Balatonőszöd - Somogytúr Óvoda
Intézményfenntartó Társulás
székhelye: 8636. Balatonszemes, Bajcsy- Zsilinszky u. 23.
Tel:84/560 900
e-mail:polgarmester@balatonszemes.hu
honlap: www.balatonszemes.hu

1.3. A nyitva tartás és a nyári szünet: A mini bölcsőde nyitvatartási idejét a családok szükségleteinek figyelembevételével határozza meg a fenntartó. A mini bölcsődei ellátás keretén belül a gyermekek napi gondozási ideje legalább 4 óra, azonban a 12 órát nem haladhatja meg. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek napi gondozási ideje lehet 4 óránál kevesebb is.

A mini bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartónak kell jóváhagynia. A nyári zárás időtartama általában két hét, nagyobb felújítási munkák idején 3-4 hét.

Április 21-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Ha április 21. a heti pihenőnapra esik, akkor az azt követő munkanap a nevelés-gondozás nélküli munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nyári nyitvatartás rendjéről, a nevelés-gondozás nélküli munkanapról minden évben február 15-éig tájékoztatni kell a szülőket. A nevelés-gondozás nélküli munkanapokon szülői kérés esetén a fenntartónak a gyermek felügyeletét és étkezését biztosítania kell.

1. 4. A szülői jogok és kötelességek

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését- gondozását bízza,
- megismerhesse a gyerekcsoporthoz tartozó életét,
- megismerje a nevelési - gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a mini bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülők kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együtt működjön,
- az intézmény házirendjét betartsa.

1. 5. A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,

- sérülés, betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben- gondozásban részesüljön.

1.6 Személyes gondoskodást nyújtók jogainak védelme:

Az intézményben nem állhat alkalmazásban olyan személy, akivel szemben a Gyermekvédelmi törvény, és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kizáró tényezője áll fenn.

A dolgozók magánéletének védelme, a személyes adataik kezelésében mérvadó.

Az intézmény dolgozóit, és vezetőjét panasztétel esetén - a kivizsgálási időszak végéig - megilleti munkáltatójuk, és fenntartójuk védelme.

A család és a házasság intézményének védelme az alkalmazotti közösség munkaszervezése során figyelembe veendő tényező. Különös védelem illeti meg a várandós anyát, a kisgyermeket nevelő anyát a munkahelyen.

A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermekek érdekeit

2. A mini bölcsőde fogalma, funkciója, az ellátás célcsoportja

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a napközbeni gyermekellátás, ezen belül a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, amely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket. Az óvodai nevelésre még nem érett gyermekek a 4. életévük betöltését követő augusztus 31-éig maradhatnak a mini bölcsődében. Azok a gyermekek, akik a nevelési év folyamán augusztus 31-éig betöltik 3. életévüket, szeptember 1-étől tesznek eleget óvodai nevelési kötelezettségüknek.

A mini bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek számára is nyújtható ellátás. A sajátos nevelési, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult igényű gyermek annak az évnek augusztus 31. napjáig nevelhető a mini bölcsődében, amelyben a 6. életévét betölti.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti. Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek veszélyeztetettsége miatt kerül sor a gyermek felvételére, akkor a rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

3. Az intézmény bemutatása

3.1. Az intézmény környezete – társadalmi-gazdasági környezet:

Lakóhelyünket, Balatonszemest különlegesen szép természeti adottságai, történelmi, kulturális emlékei, néprajzi hagyományai, a Balaton nyújtotta kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek, a település rendezett környezete minden korosztály számára vonzóvá teszi. Megközelítése közúton és vasúton is jó, a fürdőszezonban gyakran közlekednek a vonatok és a buszok is. Az M7-es autópálya elkészülte közelebb hozta az idelátogatni szándékozókat nemcsak nyáron, hanem egész évben.

Állandó lakosa közel 2000 fő, de szezonálisan az állandó lakosság többszöröse él a településen. Ezért a lakosok fő megélhetési forrása az idegenforgalom, turizmus.

Legjelentősebb foglalkoztató az önkormányzat és annak intézményei, majd a nagy üdülők és a vendéglátó-ipari egységek.

A szolgáltatások jelentős része kis- és családi vállalkozások keretében szerveződik, jellemző az alkalmi és idénymunka is.

Településünkön egy óvoda és mini bölcsőde működik Balatonszemes, Balatonőszöd és Somogytúr Önkormányzatok intézményfenntartó társulásában, és egy iskola található, melynek működtetője Balatonszemes önkormányzata.

3.2 A mini bölcsőde bemutatása:

Hosszú évek óta igényként merült fel településünkön a 2 és 3 év közötti gyermekek napközbeni ellátása. Bölcsőde intézmény csak a környező településeken működött, de a balatonszemesi 3 év alatti gyermekek ellátását csak korlátozott számban tudták kielégíteni. Ezen kívül nem minden család tudta megoldani a bejárást sem.

Úgy próbáltunk meg segíteni, hogy óvodánkba már több éve felvettük azokat a gyermekeket is, akik még nem töltötték be a 3. életévüket, így segítve a rászoruló családokat. Ennek az lett a következménye, hogy az óvoda kiscsoportjának létszáma minden évben az induló optimális létszám mellett év közben nagyon megemelkedett. Közben minden évben jeleztük a fenntartó önkormányzatoknak, hogy szükség lenne bölcsőde létrehozására. Javaslatokkal éltünk, indokoltuk kéréseinket, és amikor megjelent a pályázati kiírás, a fenntartó élt a lehetőséggel-

pályázatot nyújtott be mini bölcsőde építésére. A pályázat elfogadásra került, így készült el az új, korszerű tárgyi feltételekkel, képzett személyzettel rendelkező épület. Egyenlőre a két év körüli, ill. két év feletti gyermekek ellátására merült fel igény, de a későbbiekben bővíthet még egy csoporttal, hiszen két foglalkoztató található az épületben.

Mini bölcsődénk az 1952-től működő, többször átalakított, átépített, korszerű óvodaépület mellett, falusi környezetben, külön lekerített udvarrészsel – a település közepén helyezkedik el. A gyermekek nagy része Balatonszemesről, egy-egy gyermek a környező településekről érkezik.

Intézményünk barátságos, világos termekkel, öltözővel, gyermek és felnőtt mosdóval, tálaló konyhával rendelkezik. Gondozott udvarunkban esztétikus kültéri játékok találhatók.

Termeink jól felszereltek, hűen tükrözik egyéni arculatunkat, mind a játékok, mind a szakmai felszereltség terén. Intézményünk nagy hangsúlyt fektet az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörre, a gyermekek esztétikus környezetben történő fogadására.

„A gyermek világra nyitott lény. A simogatásra simogatással, a jó kedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.”

Gyermekeképünk:

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik az alábbi tulajdonságokkal, értékekkel rendelkeznek:

- Harmonikusan, sokoldalúan, fejlődő gyermek, aki testileg, lelkileg egészséges.
- Érdeklődő, nyitott az őt körülvevő világ ingereinek befogadására.
- A saját teljesítő képességének megfelelően tevékenykedik, kreatív, kitartó.
- Jól érzi magát a közösségben.
- Örömben, nyugalomban, szeretetteljes légkörben éli meg mindennapjait.

4. Napirend:

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

NAPIREND	
6,30 - 7. 45	Érkezés, játék
7. 45 - 8. 00	Gondozási feladatok
8. 00 - 8. 30	Reggeli
8. 30 - 8. 45	Gondozási feladatok
8. 45 - 9. 45	Játék
9. 00 - 10. 15	Tízórai – (Gyümölcsle, gyümölcspép, tea)
10. 15 - 11. 00	Játék az udvaron
11. 00 - 11. 30	Gondozási feladatok
11. 30 - 12. 00	Ebéd
12. 00 - 14. 15	Alvás
14. 15 - 14. 45	Gondozási feladatok,
14. 45 - 15. 10	Uzsonna
15. 10 - 17. 00	Játék

A rugalmas napirend biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő az évszakok változása, az időjárás, valamint a csoportlétszám függvényében maga határozza meg a napirendben a tevékenységek kezdetét és befejezését, természetesen a gyermekek életkorát, szükségleteit figyelembe véve.

A nyári időszakban az udvari játék és a pihenés ideje 30-30 perccel meghosszabbodik.

5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS- GONDOZÁS SZAKMAI PROGRAMJA

5.1 A bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramja

A bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramja az általános emberi, etikai alapelvek, az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban rögzítettek, a pszichológiai és a szakmai kutatások eredményei, a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése, a bölcsődei nevelés- gondozás története alatt felhalmozódott értékek, a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata figyelembe vételével határozza meg a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a szolgáltatásokra is.

Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a kisgyermeknevelő munkájának minimum követelménye.

5.2 A bölcsődei nevelés- gondozás alapelvei

Az Alapprogram a bölcsődei nevelés következő alapelveit rögzíti:

- A család rendszerszemléletű megközelítése.
A kisgyermeknevelőnek tisztában kell lennie a családi szocializáció elsődlegességével, a családi kötődések meghatározó szerepével. A családi nevelés értékeit, hagyományait tiszteletben tartva, erősítve kapcsolódik be a gyermek nevelésébe.
- A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása.
A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.
- A családi nevelés elsődleges tisztelete.
A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.
- A kisgyermeki személyiség tisztelete.
A kisgyermeknek egyszeri, megismételhetetlen individuumként kezelése az egyéni bánásmód alapja: az a nevelés lehet eredményes, melynek során a felnőtt tekintettel van a gyermek egyéni sajátosságaira, fejlődésének alakulására, pillanatnyi pszichés és fizikai állapotára, aktuális szükségleteire. A gyermek személyiségének tisztelete megkívánja, hogy mindezeket a kisgyermeknevelő másokkal is (gyermektársak és azok szülei, helyettes) tartassa tiszteletben.
- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.
A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van a gyermek fejlődésének alakulásában, az ellátás hatásrendszerének működtetésében. Fontos az empátikus, hiteles, elfogadó nevelői magatartás és a szakmai tudatosság, végiggondoltság.
- A biztonság és a stabilitás megteremtése.
A kisgyermek számára (de a gyermekkor későbbi szakaszaiban, sőt, felnőttkorban is) alapvető a biztonság, a stabilitás megteremtése, amely a személyi és a tárgyi környezet állandóságát, a napirend folyamatosságát és kiszámíthatóságát, valamint a harmonikus légkört, a jó hangulatot jelenti. A környezethez és annak változásaihoz történő fokozatos hozzászoktatás lehetősége növeli a biztonságot, a stabilitást.
- Fokozatosság megvalósítása.
A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása

segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

- Egyéni bánásmód érvényesítése.

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben *figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni.* Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

10

- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.

A gondozási helyzetek *a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.* A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. *A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.*

- A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.

A gondozási helyzetek és a játék a gyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak alakulása szempontjából egyformán fontos élethelyzetek.

A korai életévben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

5.3 .A bölcsődei nevelés feladatai

5.3.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. *A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez.* A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek

ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

5.3.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. *A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit.* Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

5.3.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az *együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.* A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. *Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.*

5.3.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. *A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.* Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

5. 4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

5.4.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. *Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.*

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek:

- a gondozás
- a játék,
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység
- a kommunikáció.

A tanulás formái:

- utánzás,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

5.4.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási vágy. *Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A*

gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

5.4.3. Játék

A játék a **gyermekkor legfontosabb tevékenysége**, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

5.4.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését.

Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarkok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában.

Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség, fejlesztő szoba használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelnek a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

5.4.5. Mondóka, ének

Intézményünkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés közben.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A mini bölcsődében végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

5.4.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verseslés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A mini bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

5.4.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrítés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

5.4.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.).

Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése.

A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek

lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

6.1. Gyermekcsoportok szervezése

Egy mini bölcsődében legfeljebb 7 gyermek nevelhető, gondozható. Ha a mini bölcsődében valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévét, abban az esetben a csoport létszáma 8 fő lehet.

Ha sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátnak, akkor a csoport létszáma legfeljebb 5 fő lehet. Ha a nevelési év közben derül ki egy gyermekről, hogy sajátos nevelési igényű, akkor a jogszabályban megengedett csoport létszám a nevelési év végéig egy fővel túlléphető. Ha 2 vagy 3 sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, akkor a csoportlétszám legfeljebb 3 fő lehet.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek veszélyeztetettsége miatt kerül sor a gyermek felvételére, akkor a rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel.

6.2. Tárgyi feltételek

A mini bölcsőde új épületben, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak megfelelően került kialakításra. Létrehozásnál figyelembe vették a korosztály környezeti ártalmakkal szembeni fokozott érzékenységet, ezért csendes, többségében gyalogosok által használt út (köz) mellé került elhelyezésre.

A mini bölcsőde tárgyi környezetének kialakításánál a 3 év alatti gyerekek életkori sajátosságait, szükségleteiket figyelembe vettük, a mini bölcsődére vonatkozó szakmai szabályokat tartalmazó miniszeri rendeletben meghatározott, kötelezően biztosítandó eszközökre vonatkozó előírásokat betartottuk.

A foglalkoztató alapterülete 31,5 m², közel 4 m²/fő. Berendezésénél a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó szükségleteket szem előtt tartottuk- játéktároló szekrények, polcok, székek, asztalok, fektetők, szőnyegek, gyermekbútorok. A játékok nyitott polcokon való elhelyezésével arra figyeltünk, hogy lehetővé tegyük a gyermekek önálló választását.

A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat vettünk figyelembe. Könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők, balesetet ne okozzanak. Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)

Van fejlesztőszoba, ahol a gyermekek mozgásigényét maximálisan ki tudják elégíteni a sokféle, változatos fejlesztő eszközök használatával.

A gyermeköltöztetőben a gyermekeknek külön-külön, elkülönített cipő- és ruhatároló polca van. Pelenkázó asztal és a szülők számára információkat tartalmazó hirdetőtábla is itt található.

Az öltöző-átadóhoz közvetlenül kapcsolódik a gyermekmosdó, amelyben található 2 kis WC, 2 kiscsap és emelt zuhanyzó. Van törölköző-, fésű-, pohártartó, a pelenkák, váltóruhák tárolására alkalmas polc. A mosdókagylók fölött fekvő tükör van. A mosdó felszereléséhez tartozik a gyógyszer szekrény.

Az ételek fogadásához, tállalásához melegítőkonyha áll rendelkezésre. Az ételt kiszállítással biztosítjuk a gyermekeknek és a dolgozóknak egyaránt. Az ételhulladék tárolása szabályszerű, megoldott.

Babakocsi tároló kialakításra került az óvoda és a mini bölcsőde épülete között.

Biztonságosan elkerített, önálló udvarrész szolgálja a gyermekek szabad levegőn való tartózkodását, egészséges mozgásigényüknek megfelelő játékokkal.

A játszókertben van homokozó és mozgásfejlesztő eszközök. A homokozót a szennyeződéstől takaró védi.

A dolgozók részére a mosó, szárító helyiségben került kialakításra öltöző, felnőtt WC, mosdó az akadálymentes vizesblokkban található.

A dolgozók munkáját segítik az IKT eszközök- laptop, nyomtató, televízió, CD lejátszó.

A takarításhoz korszerű gépek állnak rendelkezésre- porszívó, lombszívó, hómaró.

6.3. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

6. 4 Alvás, pihenés

A mini bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét.

A kicsik rácsos fa gyermekágyban (melynek rács távolsága 7 cm), a biztonságosan járni tudó gyermekek bölcsődei fektetőn alszanak. Az ágyak egymástól karnyújtásnyira kerülnek elhelyezésre, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a pihenésben. Ezáltal csökken a légzőszervi megbetegedések terjedése is. Tiszta időben, időszakosan, a gyermekek (– 5°C-ig, valamint 20 fokig) kint a szabad levegőn, megfelelő ruházatba felöltöztetve is alhatnak.

A csoportszobán belül kialakított puhasarok (gyermekheverő, szivacs, párnák) szolgálja a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését.

6.5 Étkezés

A mini bölcsődei nevelés-gondozás feladata az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása kapcsán – többek között – az étkezés általi kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése. A gyermekek táplálása mindig az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően kell, hogy történjen. A mini bölcsődében a gyermekek az ellátási napokon reggeli főétkezést, délben meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést kapnak. Az ételek a már működő főzőkonyhán belül elkülönített egységben készülnek el. Kiszállítás után a mini bölcsődében, tálalókonyhában kerül adagolásra, tálalásra.

6.5.1 Az étrendtervezés az alábbi szempontok alapján történik:

- a korosztályos élelmezés általános elveihez igazodás, ezen belül figyelembe vehető a gyermekek ízlése;
- csípős, erősen fűszeres, vagy a nyálkahártyát irritáló étel nem adható;
- a változatosság érdekében az egymást követő kétszer 10 élelmezési nap vonatkozásában egy ételsor lehetőleg csak egyszer forduljon elő;
- állati eredetű fehérjét minden főétkezésnek és az egyik kisétkezésnek is tartalmaznia kell;
- a receptúrák kidolgozásában, az étrend összeállításában, az ételek elkészítésében a mindenkor hatályos nyersanyag- kiszabati útmutatóban leírtak az irányadók.

A tejtermékekre vonatkozó ajánlás szerint az 1-3 éves korosztály számára 2,8 %-os vagy 3,6 %-os zsírtartalmú tejet kell biztosítani. Az italként kínált tej cukrozása nem megengedett.

Édesség – a legalább 1/3 rész gyümölcsöt vagy 1/3 rész tejet vagy tejterméket tartalmazóakat kivéve – önálló fő- vagy kisétkezésként nem adható.

Folyadékpótlásra az ivóvízen kívül ásványvíz, világosan főzött, és az előírásoknak megfelelően ízesített tea adható.

6.5.2 A korosztályos élelmezés általános elvei

Csecsemők élelmezése

A csecsemők élelmezésénél alapvető követelmény a szülő és a gyermekorvos egyeztetése. Az élet első hat hónapjában a gyermek igényeit csak az anyatej elégíti ki optimálisan. Az anyatej nemcsak összetételében, hanem kalóriatartalmában is biztosítja a fejlődés táplálék-élettani feltételeit.

Csecsemőnek csak frissen készített étel, tápszer, ill. felbontás után azonnal felhasználásra kerülő bébiétel adható.

Kisgyermekek élelmezése

Az 1-3 éves gyermekek táplálásánál törekedni kell a változatosságra, arra, hogy a gyermek az ételek széles skáláját megismerje.

A fogzás megindulása után már a csecsemőt is rágásra kell készíteni. Darabos ételt a rágófogak kibújása után kezdünk adagolni, – eleinte egy-egy falatot az étkezés elején a főzelékben. Ha már zárt fogsora van a gyermeknek (16 foga van), akkor ugyanígy cseréljük fel a darált húst apró kockára vágottá, ám a darabos gyümölcsöt csak akkor

adjuk, ha a gyermek biztosan meg tudja rágni és a félrenyelés veszélye nélkül le tudja nyelni.

A napirend lehetővé teszi, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen. A gyermek korának megfelelően részt vehet az étkezés előkészítésében, a terítésben, a tálalásban, ha ehhez kedvet érez.

Ha a csecsemőt ölben eteti a kisgyermeknevelő, a gyermek keze, karja szabadon mozoghasson.

A nagyobb gyermekek már kis csoportokban ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani. Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak egy kanálnyi kóstolót kap a gyermek, csak akkor ad a felnőtt többet az ételből, ha a gyermek szívesen fogadja azt. Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kap.

Soha nem kötelező egyetlen kanállal sem többet fogyasztani a kívánnál. Fokozza a gyermekek étvágyát, ha nem sűrgetik őket, és az étkezések jó hangulatban zajlanak.

Az étkezés közben szerzett tapasztalatok a gyermek tudását gyarapítják. Fokozatosan kialakulnak – a felnőtt példa hatására – az egészséges és higiénés táplálkozási szokások. A kisgyermeknevelő mintanyújtással, szoktatással, megerősítéssel, támogatással segíti ezt a folyamatot, melyben lényeges az esztétikus étel, terítés és tálalás is.

Tiszteletben kell tartani a vallási vagy nemzetiségi okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diéta, egyéni étrend betartása minden esetben kötelező.

6.5.3 Főzés, tálalás

Minden étkezéskor csak frissen készített ételeket szabad adni a gyerekeknek.

Az elkészült ételt 2 órán belül el kell fogyasztani, a meleg ételt tálalásig legalább 63 °C hőmérsékleten kell tárolni. A hőmérséklet ellenőrzésére maghőmérő használata ajánlott.

Közétkeztetést végző konyháról történő ételszállítás vagy egyadagos kiserelésben történő ételszállítás esetén a tálalás előtti hőkezelést nem szabad a szállító edényben végezni, az ételt az átvétel után a szállítóedényből azonnal saját edénybe kell átönteni, tálalás előtt a forralásnak megfelelő hőmérsékletűre átforrósítani. A szállításnál be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat.

6.5.4 A mosogatás szabályai

A mosogatáshoz kétmedencés, hideg-melegvizes mosogató áll rendelkezésre. A medencéket minden használat után fertőtleníteni kell.

A főző- és a tálalóedények mosogatása két fázisban történik. Az edényeket csepegtetőtálcán kell elszárítani, törölgetni tilos.

Gépi mosogatás esetén 60 °C-on kell a mosogatást végezni az erre a célra engedélyezett szerekkel. Mosogatógép alkalmazása esetén is szükséges a kétmedencés mosogató biztosítása.

7. A bölcsődei nevelés - gondozás tárgyi feltételei

7. 1. A bölcsőde helyiségei és működésének tárgyi követelményei

A mini bölcsőde új épületben, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak megfelelően került kialakításra. Létrehozásnál figyelembe vették a korosztály környezeti ártalmakkal szembeni fokozott érzékenységet, ezért csendes, többségében gyalogosok által használt út (köz) mellé került elhelyezésre.

Az épület rendelkezik saját elkerített udvarrészszel.

A mini bölcsőde tárgyi környezetének kialakításánál a 3 év alatti gyermekek életkori sajátosságait, szükségleteiket figyelembe vettük. Az épület kialakításánál a mini bölcsődére vonatkozó szakmai szabályokat tartalmazó miniszteri rendeletben meghatározott, kötelezően biztosítandó eszközökre vonatkozó előírásokat betartottuk.

A csoportszoba alapterülete megfelel a 7 főre kötelező négyzetméter szükségletnek.

A csoportszobához és az átdóhoz közvetlenül kapcsolódik a fürdőszoba.

Babakocsi tároló kialakításra került az óvoda és a mini bölcsőde épülete között.

A szülők számára akadálymentes mosdót, a játékok, takarításhoz használt gépek, eszközök számára raktározásra alkalmas faházat alakítottunk ki.

Biztonságosan elkerített, önálló udvarrész szolgálja a gyermekek szabad levegőn való tartózkodását, egészséges mozgásigényüknek megfelelő játékokkal.

A játszókertben van homokozó és mozgásfejlesztő eszközök. A homokozót a szennyződéstől takaró védi.

A dolgozók részére az óvoda épületében van öltöző, mosdó és WC helyiség, de az új épületben a szülők által is használható, mozgáskorlátozott WC-vel és mosdóval rendelkező helyiséget is tudják használni.

A mosás lehetőségét biztosítja a mosó-szárító gép.

A mini bölcsődében tálalókonyha került kialakításra, az ételt kiszállítással biztosítjuk a gyermekeknek és a dolgozóknak egyaránt. Mosogatógép segíti a dolgozók munkáját, biztosítja az étkezéshez használt eszközök higiénikus állapotát. Az ételhulladék tárolása szabályszerű, megoldott..

A mini bölcsőde helyiségeinek berendezése során a gyermekek életkori sajátosságait, a biztonságot, az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembe vettük.

A csoportszobák berendezésénél a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó szükségleteket vettük figyelembe- játéktároló szekrények, polcok, székek, asztalok, fektetők, szőnyegek, gyermekbútorok.

A gyermek mosdóban található 2 kis WC, 2 kiscsap és kisméretű kád. Van törölköző-, fésű-, pohártartó, a pelenkák, váltóruhák tárolására alkalmas polc. Egy állótükör és a mosdókagylók fölé egy fekvő tükör is szükséges. A mosdó felszereléséhez tartozik a gyógyszer szekrény.

A gyermeköltöztetőben a gyermekeknek külön-külön, elkülönített cipő- és ruhatároló polca van. Pelenkázó asztal és hirdetőtábla is itt található.

A játékok nyitott polcokon való elhelyezésével arra figyeltünk, hogy lehetővé tegyük a gyermekek önálló választását.

A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat vettünk figyelembe. Könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők legyenek, balesetet ne okozzanak.

Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)

A dolgozók munkáját segítik az IKT eszközök.

A takarításhoz korszerű gépek állnak rendelkezésre.

8. A mini bölcsőde kapcsolatai és ezekből adódó feladatai

8.1 Kapcsolat a családokkal

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A kisgyermeknek optimális fejlődését segíti, ha a családi nevelés és az intézményi nevelés közelít egymáshoz. A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos megfigyelések és beszélgetések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában a kisgyermeknevelő tudatosan választhatja meg azokat a lehetőségeket, módszereket, melyekkel erősítheti a családok működését. A kapcsolatépítés, a bizalom megalapozása szempontjából fontos lépése, az első találkozás alkalma, a családlátogatás és a beszoktatás folyamata. A napi találkozások, egyéni beszélgetések, közös ünnepek, nyílt napok, a kapcsolat elmélyítését biztosítják. A mini bölcsődében a családlátogatás, a beszoktatás, az egyéni beszélgetések levezetése a kisgyermeknevelő feladata. A napi találkozásokhoz kapcsolódó információ adása a bölcsődei dajka feladata abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő nincs jelen. A dajka a családoknak szervezett közös programokban is aktívan részt vesz.

8.1.1 A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

8.1.2 Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

8.1.3 Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

8.1.4 Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

8.1.5 A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésspektrum bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

8.1.6 Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

8.2 Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő segítségével kerül összeállításra a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kell kérni. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek mini bölcsődében történő nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

8.3 Mini bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat.

Intézményünkben a mini bölcsőde és az óvoda közös intézményben működik, a bölcsődés korú gyermekek ellátása a bölcsődei nevelésre- gondozásra vonatkozó elvi, szakmai- módszertani előírások alapján, személyi és tárgyi feltételek biztosításával történik, fontosnak tartjuk a szakmai kompetencia elismerésén alapuló együttműködést.

8.4 Mini bölcsőde és társ intézmények kapcsolata

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. Mini bölcsődei csoport a szomszéd településen (Balatonszárszó), bölcsőde a közeli városban található (Balatonlelle), velük a szakmai kapcsolat felvétele és fenntartása nagyon fontos és szükséges.

8.5 Kapcsolat a család –és gyermekjóléti szolgálattal

A mini bölcsőde gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatai:

A törvényi előírások értelmében a gyermeki jogok védelme a gyermekek ellátását biztosító minden személyre kötelezettséget ró. Ennek értelmében a mini bölcsőde minden dolgozójának feladata és kötelezettsége a gyermekek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, elősegítése, s amennyiben e téren veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében történő beavatkozás. Amennyiben a saját hatáskörükben nyújtott segítő beavatkozás nem elégséges, nem idéz elő pozitív változást a gyermek helyzetében, kötelesek jelzéssel élni a területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnál/központnál.

8.6 Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtábla, honlap lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

9. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

9.1 A kisgyermeknevelő feladatai *sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén*

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén az ellátás kezdetétől számított legalább három hónap elteltével az

intézmény orvosa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról. Az ún. „próbaidőre” azért van szükség, mert a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek az esetek többségében nehezebben alkalmazkodnak az új személyekhez, körülményekhez, napirendhez. A kisgyermeknevelőnek is hosszabb időre van szüksége, hogy a gyermek szokásait, speciális igényeit megismerje, gondozásának, nevelésének sajátosságait megtanulja a szülőtől, valamint a gyermek fejlesztését végző gyógypedagógustól. A rendelkezésre álló idő alatt a gyermekcsoport és az adott gyermek egymásra való hatása is megfigyelhető, ez az inkluzív nevelés lehetőségének mérlegelése szempontjából fontos. A család- és a gyermekjóléti központ szakemberének véleménye abban az esetben lehet nagy jelentőségű, ha a gyermek családi körülményeit is szükséges vizsgálni a napközbeni ellátás igénybevételének szempontjából.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek számára a mini bölcsődében a megfelelő napközbeni ellátást kell biztosítani. A három év alatti gyermekek esetében a korai fejlesztést és gondozást a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat végzi.

A gyermek terápiás ellátása, valamint a szülők és a kisgyermeknevelők tanácsadásban való részesítése a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó pedagógiai szakszolgálatban történik, azonban megvalósulhat az adott mini bölcsődén belül abban az esetben, amennyiben ott a megfelelő feltételek rendelkezésre állnak.

A mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek feladata, hogy a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátását a gyermek speciális igényeinek figyelembevételével végezze. Ebben segítségére vannak a speciális felkészültségű szakember útmutatásai.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek terápiás ellátását csak megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakember végezheti. Az ő feladata, hogy azokat az elemeket, amelyek a gondozási, nevelési folyamatba beágyazhatók, megtanítsa a kisgyermeknevelőnek és a szülőknek is. Látássérült gyermek esetén pl. a gondozást végző személynek meg kell tanulnia, hogy a gyermek milyen felületeket lát jobban (sötétebbeket vagy világosabbakat), és a gondozási területet ehhez igazodva kell kialakítani (szükség lehet speciális megvilágításra, valamint a gyermek látásélességének megfelelő tárgyakra). A mozgásterapeuta olyan eljárásokra tanítja meg a gondozást végző személyt, amellyel az elősegítheti a gyermek mozgásállapotának javulását, stb.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a fogyatékoság típusától és mértékétől függetlenül elősegítse a minél sokrétűbb mozgásos tapasztalatszerzés lehetőségét az önkiszolgálás, az önállóság mértékének növekedését, a megfelelő motiváció fenntartását. Ennek érdekében ki kell használni a természetes élethelyzetek adta lehetőségeket (játék, étkezés, tisztálkodás, stb.).

A speciális eljárások, gondozási, nevelési feladatok megoldása jórészt a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek szüleitől tanulható meg. Fontos megjegyzendő, hogy az egyik gyermek esetében sikeresen

alkalmazott eljárás más, hasonló problémával küzdő gyermek esetén sem okvetlenül alkalmazható sikerrel, így kipróbálása nem javasolt (hatása még akár a kívánttal ellentétes is lehet). A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek esetében még nagyobb hangsúlyt kap az egyéni bánásmód, a differenciálás, az adott gyermek sajátosságaihoz és igényeihez leginkább illeszkedő saját út megtalálása.

Az intézmények, szolgáltatók együttműködése jogszabályban rögzített feladat. Mulasztást követ el az az intézmény, aki nem jelzi, ha a gyermek fejlődését nem megfelelőnek ítéli meg. A gyermek szakértői bizottsági vizsgálatára a gondviselők beleegyezésével kerül sor. Amennyiben a gondviselő nem egyezik bele a gyermek vizsgálatába, azzal akadályozza gyermeke fejlődését, tehát veszélyezteti gyermekét. Ebben az esetben az intézménynek jeleznie kell a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ felé.

9.2 A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek

- a játszócsoport,
- az időszakos gyermekfelügyelet,
- a nevelési tanácsadás.

Mindezeket bármely család igénybe veheti. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

10. A fejlődés jellemzői bölcsődés kor végére:

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszicho-szomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetők bizonyos életkori sajátosságok, amelyek az adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

Bölcsődés kor végére:

- Sok területen önálló a gyermek: egyedül vagy kis segítséggel étkezik, öltözködik, tisztálkodik.
- Nemcsak felnőtt társaságában érzi jól magát, szívesen játszik társaival is.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget.
- Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben.

- Elsősorban verbálisan kommunikál, szókincse széles, beszéde nyelvtani struktúrája kialakulóban van.
- Többségük megbízhatóan szobatiszta.

11. A mini bölcsőde egészség-, baleset-és munkavédelemmel kapcsolatos szabályai

Közvetlen prevenció

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési nehézségekkel küzdő kisgyermekek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt fejlesztő foglalkoztató.

Gyógyszeradás, elsősegély

- Lázás, hurutos, antibiotikumokkal kezelt, beteg gyerek nem jöhet az intézménybe
- Egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, stb.) betegségben szenvedő gyerekeknek, ha szükséges a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében.
- Sürgős esetben csak láz- és fájdalomcsillapítót kap a gyerek
- A szülőknek írásban kell nyilatkozniuk a gyógyszereszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben (milyen gyógyszert kaphat a gyerek, milyen gyógyszert kapott a gyerek (üzenő füzet)
- Minden mini bölcsődében kell mentődoboznak. A szabvány mentődobozt – MSZ 13 553- hozzáférhető helyen kell tárolni
- A gyermekorvos állítja össze a mini bölcsőde gyógyszerkészletét, melyben kell hogy szerepeljenek: - lázcsillapítók (kúp, tablettá, szirup, injekció) - görcsoldók (kúp és tablettá) - allergia elleni szerek (tablettá, szirup, injekció, kenőcs) - életmentő gyógyszerek.

A mini bölcsőde egészség-, baleset- és munkavédelemmel kapcsolatos szabályai

- Egészségvédelemmel kapcsolatos szabályok :
Az egészségvédelmi követelmények betartását a bölcsőde vezetője és orvosa rendszeresen ellenőrizzé.

A bölcsődés gyerekek egészségvédelme:

A betegség gyanúját a gondozónő jelzi az orvosnak. Annak hiányában a szülőket értesíti és gondoskodik a mielőbbi elvitelről.

A bölcsődében sürgősségi ellátás történik. A betegség kezelése a család orvosának a feladata. Betegség után a szülő köteles orvosi igazolást hozni, melyet a gondozónő a bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslapon dokumentál, a bölcsőde orvosa számára megőriz.

A járványügyi előírásokat, az ÁNTSZ előírásokat, az orvos és a bölcsődei egészségvédelmi szabályokat maximálisan be kell tartani.

A bölcsődei dolgozók egészségvédelemmel kapcsolatos szabályai:

A dolgozók kötelesek a munkába lépés előtt a munkaköri alkalmassági vizsgálaton megjelenni. A dolgozónak rendelkeznie kell érvényes ernyőszűrési lelettel. A dolgozó köteles bejelenteni, ha ő, vagy a közös háztartásban lévő személynél betegség gyanúja jelentkezik. (pl. hasmenés).

Takarítás

Hetente egyszer, és járvány idején soron kívül fertőtleníteni kell. A fertőtlenített játékokat meleg folyóvízzel többször, alaposan le kell öblíteni.

A bölcsőde helyiségeit 2-3 évenként festeni és 6 évenként mázoltatni kell.

Szennyes-ruha kezelése, mosása

Minden gyerek tisztázása után fertőtleníteni kell a pelenkázót. Az egyszer használatos pelenka zárt fóliazsákban a települési hulladékkal együtt kezelendő.

- Balesetvédelemmel kapcsolatos szabályok

A balesetvédelemmel, munkavédelemmel és tűzvédelemmel kapcsolatos szabályokra a Nyitnikék Óvoda szabályozásai a mérvadóak. Ezen kívül a gondozónők elsősegélynyújtási ismereteit rendszeresen fel kell eleveníteni.

12. A dolgozók nyilvántartása, továbbképzése

A mini bölcsődében főállásban dolgozó, rendeletben előírt szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő adatait működési nyilvántartásba kell venni. A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben köteles részt venni. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak időtartama négy év. Amennyiben a munkavállaló a továbbképzési kötelezettségének eleget tett és a működési nyilvántartásból való törlésre okot adó körülmény nem merült fel, a továbbképzési időszak elteltével a nyilvántartó új igazolást állít ki.

Célunk, hogy az uniós forrásokat kihasználva, az intézményi prioritásokat és egyéni fejlődési igényeket kielégítve támogatott képzésekre nyújtsuk be pályázatunkat. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési, koordinációs feladatok megtervezése, hogy mindenki eleget tudjon tenni a rendelet előírásainak. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével. 2018. január 1-től pedig, a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető.

13. Dokumentáció a mini bölcsődében

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a

gyermekéről egyéni dokumentációt, gyermek-egészségügyi törzslapot, üzenőfüzetet és fejlődési naplót vezet.

A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat figyelembe kell venni.

A gyermek-egészségügyi törzslap:

a gyermek egészségi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum. Három fő részből áll, melyek az anamnézis, a felvételi státusz és a bölcsődei fejlődés dokumentálása. A törzslapot fejlődési lap egészíti ki.

Az üzenőfüzet:

feladata a szülők, illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása. Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő az üzenőfüzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szüleivel az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. Az üzenőfüzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

A fejlődési napló:

a kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széleskörű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

A bölcsődei csoportnapló:

vezetése kötelező, a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka is részt vesz a vezetésében. A csoportnapló tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a

gyermekcsoportban és minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A napi történések naplóba történő leírása a bölcsődei dajkának is feladata, abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő már nincs jelen a mini bölcsődében

14. A mini bölcsőde létesítését és működését szabályozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke:

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

Záradék: Jelen szakmai program 2018. október 10-től hatályos.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó.

Balatonszemes, 2018. november 22.

mini bölcsőde vezető

intézményvezető

Balatonszemes, Balatonőszöd, Somogytúr Óvoda és Mini Bölcsőde Intézményfenntartó Társulás az intézmény Szakmai Programját a 9/ 2018. (X.03.) számú határozatával elfogadta.

Balatonszemes, 2018.november 22.

társulási tanács elnöke